

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกตและการสำรวจ จากผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียน อนุบาล รวม 676 คน จาก 169 โรงเรียน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 3-4)

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร (ตารางที่ 5-9)

2.1 ด้านนโยบาย (ตารางที่ 5)

2.2 ด้านหลักสูตร (ตารางที่ 6)

2.3 ด้านบุคลากร (ตารางที่ 7)

2.4 ด้านสภาพแวดล้อม (ตารางที่ 8)

2.5 ด้านงบประมาณ (ตารางที่ 9)

ตอนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร (ตารางที่ 10-20)

3.1 ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน (ตารางที่ 10)

3.2 ด้านการจัดกิจกรรม (ตารางที่ 11 -17)

3.3 ด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (ตารางที่ 18)

3.4 ด้านสภาพแวดล้อมภายใน (ตารางที่ 19)

3.5 ด้านการวัดและประเมินผล (ตารางที่ 20)

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม วัฒนธรรมไทย นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 5 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จากการสังเกต การสำรวจและการ สัมภาษณ์ ผู้บริหารและครูโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 โรงเรียน นำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	20	13.0
หญิง	134	87.0
อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	6	3.9
31-35 ปี	10	6.5
36-40 ปี	22	14.3
41-45 ปี	44	28.6
46-50 ปี	32	27.8
สูงกว่า 50 ปี	40	26.0
วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด		
ปริญญาตรี	95	61.7
ปริญญาโท	50	32.5
ปริญญาเอก	2	1.3
อื่นๆ	7	4.5
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตำแหน่งปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 6 ปี	32	20.8
6-10 ปี	18	11.7
11-15 ปี	26	16.9
15 ปีขึ้นไป	78	50.6
ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรม/ประชุม/อบรม/สัมมนา เกี่ยวกับวัฒนธรรม		
เคย	59	38.3
ไม่เคย	95	61.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิต		
มากที่สุด	64	41.6
มาก	88	57.1
ปานกลาง	2	1.3
วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตเด็ก		
มากที่สุด	72	46.8
มาก	78	50.6
ปานกลาง	4	2.6
ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในระดับอนุบาล		
มากที่สุด	72	46.8
มาก	68	44.2
ปานกลาง	14	9.1

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.0 เป็นผู้หญิง และร้อยละ 28.6 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดคือปริญญาตรี ร้อยละ 61.7 ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร มากกว่า 15 ปี ร้อยละ 50.6 และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมหรือการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ร้อยละ 61.7 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิตตนเองและชีวิตเด็ก มาก ร้อยละ 57.1 และร้อยละ 50.6 ตามลำดับ และร้อยละ 46.8 มีความคิดเห็นว่าจำเป็น มากที่สุด ที่จะจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในระดับอนุบาล

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	2.0
หญิง	449	98.0
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	0	0
21-25 ปี	52	13.4
26-30 ปี	110	24.0
31-35 ปี	65	14.2
36-40 ปี	97	21.2
41-45 ปี	87	19.0
46-50 ปี	23	5.0
มากกว่า 51 ปี	24	5.2
การศึกษาขั้นสูงสุด		
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	59	12.9
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	84	18.3
ปริญญาตรี	307	67.0
ปริญญาโท	8	1.7
สูงกว่าปริญญาโท	0	0
ประสบการณ์การทำงานในอาชีพครู		
ต่ำกว่า 6 ปี	121	26.4
6-10 ปี	127	27.7
11-15 ปี	98	21.4
มากกว่า 15 ปี	112	24.5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N =458)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนระดับชั้นอนุบาล		
ต่ำกว่า 6 ปี	161	35.2
6-10 ปี	133	29.0
11-15 ปี	82	17.9
มากกว่า 15 ปี	82	17.9
หลักสูตร เนื้อหาวัฒนธรรมไทย		
มี	444	96.9
ไม่มี	14	3.1
วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิต		
มากที่สุด	225	49.1
มาก	219	47.8
ปานกลาง	14	3.1
น้อย	0	0
ไม่มีเลย	0	0
วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตเด็ก		
มากที่สุด	211	46.1
มาก	229	50.0
ปานกลาง	18	3.9
น้อย	0	0
ไม่มีเลย	0	0
ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริม		
วัฒนธรรมไทยในระดับอนุบาล		
มากที่สุด	226	49.3
มาก	205	44.8
ปานกลาง	27	5.9
น้อย	0	0
ไม่มีเลย	0	0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N =458)	ร้อยละ
ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรม/ประชุม/อบรม/สัมมนา เกี่ยวกับวัฒนธรรม		
เคย	75	16.4
ไม่เคย	383	83.6

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูโรงเรียนอนุบาล กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ร้อยละ 98.0 เป็นผู้หญิง ร้อยละ 24.0 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี การศึกษาขั้นสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 67.0 มีประสบการณ์ในการทำอาชีพครู 6-10 ปี ร้อยละ 27.7 และมีถึงร้อยละ 35.2 มีประสบการณ์การสอนระดับอนุบาล ต่ำกว่า 6 ปี และส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.6 ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมไทย

ครูโรงเรียนอนุบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 96.9 ตอบว่ามีการจัดเนื้อหา หลักสูตรเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยและมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อชีวิตตนเอง มากที่สุด ร้อยละ 49.1 มีความสำคัญต่อชีวิตเด็กในระดับมาก ร้อยละ 50.0 และร้อยละ 49.3 เห็นว่ามีความจำเป็นมากที่สุดที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในระดับอนุบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านการบริหารของ
ผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหาร ด้านนโยบาย

การบริหาร ด้านนโยบาย	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
โรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่		
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
มี	154	100.0
บุคคลที่มีส่วนในการกำหนดนโยบาย		
ผู้บริหาร	3	1.9
ครู	3	1.9
ผู้บริหารและครู	68	44.2
ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง	78	50.6
อื่นๆ	2	1.3
ผลการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
ได้ผล	143	92.9
ไม่ได้ผล	4	2.6
อื่นๆ	7	4.5
วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนที่		
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
เกิดความรู้ ความเข้าใจ	49	31.8
สามารถปฏิบัติตามวัฒนธรรมได้	114	74.0
เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ	130	84.4
วิธีการทำให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง เข้าใจในนโยบาย		
การจัดการเรียนการสอน		
วิเคราะห์ ทบทวนนโยบายร่วมกัน	104	67.5
จัดอบรมอย่างต่อเนื่อง	112	72.7
ทำหนังสือแจ้งถึงนโยบาย	82	53.2
แจ้งให้ทราบอย่างไม่เป็นทางการ	58	37.7
อื่นๆ	16	10.4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การบริหาร ด้านนโยบาย	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
ปัญหาด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน		
ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
ไม่พบปัญหา	60	39.0
พบปัญหา	94	61.0
นโยบายไม่ชัดเจน	38	24.7
ครูไม่เข้าใจ	14	9.1
ผู้ปกครองไม่เข้าใจ	24	15.6
ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญ ของวัฒนธรรมไทย	30	19.5
ผู้ปกครองไม่ตระหนักถึงความ สำคัญของวัฒนธรรมไทย	46	29.9

จากตารางที่ 5 แสดงว่า โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมกันในการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 50.6 ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ผลถึง ร้อยละ 92.9 โดยมีวัตถุประสงค์เน้นให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ร้อยละ 84.4 และใช้วิธีการจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรเข้าใจในนโยบาย ร้อยละ 72.7

ส่วนปัญหาในด้านนโยบาย ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 61.0 พบปัญหาโดยร้อยละ 29.9 ตอบว่า ผู้ปกครองไม่ตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหาร ด้านหลักสูตร

การบริหาร ด้านหลักสูตร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540	76	49.4
แนวการจัดประสบการณ์ของ สช.	85	55.2
หลักสูตรที่โรงเรียนทำขึ้น	93	60.4
การปรับหลักสูตรให้เข้ากับบริบท		
มาก	56	36.4
ปานกลาง	96	62.3
น้อย	2	1.3
ร้อยละในการจัดเนื้อหาวัฒนธรรมไทย เมื่อเทียบกับเนื้อหาอื่นๆ		
ต่ำกว่า ร้อยละ 20	9	5.9
ร้อยละ 20-40	52	33.8
ร้อยละ 41-60	46	29.9
ร้อยละ 61-80	40	26.0
มากกว่า ร้อยละ 80	3	1.9
ไม่สามารถระบุได้	4	2.6
การจัดเนื้อหาวัฒนธรรมไทย กรณีที่ไม่ได้ใช้หลักสูตรที่โรงเรียนทำขึ้นเอง		
สอนตามเนื้อหาหลักสูตรที่สอดแทรกวัฒนธรรมไว้	71	46.1
นำเนื้อหามาสอนเพิ่มเติม นอกเหนือจากหลักสูตร	60	39.0
เพิ่มชั่วโมงพิเศษในการสอน	50	32.5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหาร ด้านหลักสูตร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
การประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้		
ไม่มี	18	11.7
มี	136	88.3
ตรวจเยี่ยมชั้นเรียน	84	54.5
สังเกตพฤติกรรมการสอนครู	103	66.9
ตรวจบันทึกการสอน	67	43.5
สอบถามความคิดเห็นจากครู	76	49.4
ศึกษาพัฒนาการของเด็ก	112	72.7
สอบถามจากผู้ปกครอง	94	61.0
การจัดเนื้อหาด้าน ภาษาและวรรณกรรม		
มากที่สุด	12	7.8
มาก	68	44.2
ปานกลาง	55	35.7
น้อย	19	12.3
การจัดเนื้อหาด้าน มารยาท		
มากที่สุด	68	44.2
มาก	69	44.8
ปานกลาง	17	11.0
การจัดเนื้อหาด้าน การแต่งกาย		
มากที่สุด	22	14.3
มาก	78	50.6
ปานกลาง	45	29.2
น้อย	9	5.8
การจัดเนื้อหาด้าน ประเพณี พิธีทางศาสนา		
มากที่สุด	46	29.9
มาก	89	57.8
ปานกลาง	17	11.0
น้อย	2	1.3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหาร ด้านหลักสูตร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
การจัดเนื้อหาด้าน ศิลปกรรม		
มากที่สุด	6	3.9
มาก	32	20.8
ปานกลาง	83	53.9
น้อย	31	20.1
ไม่มีเลย	2	1.3
การจัดเนื้อหาด้าน การแสดงและการละเล่น		
มากที่สุด	22	14.3
มาก	68	44.2
ปานกลาง	56	36.4
น้อย	8	5.2
เนื้อหา ด้านภาษาและวรรณกรรมที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	53	34.4
ทักษะ การปฏิบัติ	98	36.6
เจตคติ	52	33.8
เนื้อหา ด้านมารยาทไทย ที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	37	24.0
ทักษะ การปฏิบัติ	150	97.4
เจตคติ	44	28.6
เนื้อหา ด้านแต่งกายไทยที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	61	39.6
ทักษะ การปฏิบัติ	105	68.2
เจตคติ	59	38.3
เนื้อหา ด้านประเพณี พิธีทางศาสนาที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	53	34.4
ทักษะ การปฏิบัติ	114	74.0
เจตคติ	59	38.3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การบริหาร ด้านหลักสูตร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
เนื้อหา ด้านศิลปกรรม ที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	42	27.3
ทักษะ การปฏิบัติ	120	77.9
เจตคติ	27	17.5
เนื้อหา ด้านการแสดง การละเล่นที่จัด จะเน้น		
ความรู้ ความเข้าใจ	38	24.7
ทักษะ การปฏิบัติ	139	90.3
เจตคติ	28	18.2
อื่นๆ		
ปัญหาด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
ไม่พบปัญหา	70	45.5
พบปัญหา	84	54.5
เนื้อหาไม่เหมาะกับวัย	10	6.5
ครุขาดความรู้ ความเข้าใจในการนำ	42	27.3
หลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรม		
ครูไม่สามารถประยุกต์แผนการ	64	41.6
จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น		
อื่นๆ	8	5.2

จากตารางที่ 6 แสดงว่า หลักสูตรที่โรงเรียนใช้เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.4 คือ หลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง ร้อยละ 62.3 ได้ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทปานกลาง เนื้อหาที่จัดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ร้อยละ 33.8 ตอบว่าจัดอยู่ระหว่าง ร้อยละ 20-40 เมื่อเทียบกับเนื้อหาส่วนอื่นๆ สำหรับโรงเรียนอนุบาลที่ไม่ได้จัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยขึ้นเอง ร้อยละ 46.1 จะสอนวัฒนธรรมไทยตามเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยเอาไว้ อีกทั้งโรงเรียนมีการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ ร้อยละ 88.3 โดยใช้วิธี การศึกษาพัฒนาการของเด็ก ร้อยละ 72.7 สำหรับการจัดเนื้อหา ด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านมารยาทไทย ด้านการแต่งกาย ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนาและด้านการแสดงและการละเล่น อยู่ในระดับมาก คิดเป็น

ร้อยละ 44.2 , 44.8 , 50.6 , 57.8 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาด้านศิลปกรรม จัดอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.9 โดยเนื้อหาที่ส่งเสริมทั้งด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านมารยาทไทย ด้านการแต่งกาย ด้านประเพณี พิธีทางศาสนา ด้านศิลปกรรม ด้านการแสดงและการละเล่นจะเน้นทักษะ ในด้านการปฏิบัติ ทั้งหมด คิดเป็น ร้อยละ 36.6 , 97.4 , 68.2 , 74.0 , 77.9 และ 90.3 ตามลำดับ

ปัญหาในด้านการจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 54.5 ตอบว่ามี ปัญหา และปัญหาที่พบคือ ครูไม่สามารถประยุกต์แผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับ ห้องถิ่น ชุมชน ร้อยละ 41.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหาร ด้านบุคลากร

การบริหาร ด้านบุคลากร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
การคัดเลือกบุคลากรที่จะสอน		
ไม่มี	68	55.8
มี	86	44.2
มีความรู้ ความสามารถพิเศษ		
ด้านวัฒนธรรมไทย	60	39.0
ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	50	32.5
อื่นๆ	14	9.1
การเลือกบุคลากร ในกรณีที่ไม่มีบุคลากรด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะ		
มีประสบการณ์สอนระดับอนุบาลมานาน	75	48.7
จบด้านอนุบาลโดยตรง	49	31.8
ฝึกอบรมด้านวัฒนธรรมไทย	83	53.9
สมัครใจสอน	58	37.7
มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทย	99	64.3
อื่นๆ	6	3.9
ปัญหาในการคัดเลือกบุคลากร		
ไม่พบปัญหา	76	49.4
พบปัญหา	78	50.6
บุคลากรไม่เพียงพอ	24	15.9
ขาดความรู้ ความสามารถในการสอน	64	41.6
บุคลากรไม่เห็นความสำคัญ	28	18.2

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การบริหาร ด้านบุคลากร	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร		
ไม่มี	19	12.3
มี	135	87.7
จัดเนื้อหา เอกสารให้ศึกษา	98	63.6
จัดอบรม สัมมนา	63	40.9
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	42	27.3
จัดทัศนศึกษา	65	42.2
อื่นๆ	5	3.2
ผู้เริ่มกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร		
ผู้บริหาร	64	41.6
ครู	10	6.5
ครูและผู้บริหาร	79	51.3
อื่นๆ	3	1.9
ปัญหาในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร		
ไม่พบปัญหา	52	33.8
พบปัญหา	102	66.2
บุคลากรในโรงเรียนไม่สนใจเข้าร่วม	24	15.6
บุคลากรสนใจ แต่ไม่มีเวลา	57	37.0
งบประมาณไม่เพียงพอ	29	18.8
รูปแบบการจัดอบรมไม่มีประสิทธิภาพ	30	19.5
อื่นๆ	6	3.9

จากตารางที่ 7 แสดงว่า โรงเรียนอนุบาล ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ร้อยละ 55.8 ไม่มี การคัดเลือกบุคลากรที่จะสอนวัฒนธรรมไทย โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 64.3 จะใช้บุคลากรที่มีทัศนคติ ที่ดีต่อวัฒนธรรมไทยมาสอน ส่วนปัญหาที่พบในการคัดเลือกบุคลากร คือ ครูอนุบาล ร้อยละ 50.6 ตอบว่า มีปัญหา และร้อยละ 41.6 ตอบว่าปัญหา คือ การที่บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถในการสอนวัฒนธรรมไทย

โรงเรียนอนุบาล ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.7 มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านวัฒนธรรมไทย ด้วยวิธีการจัดหาเนื้อหา เอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมาให้ศึกษาร้อยละ 63.6 ส่วนบุคคลที่มีส่วนในการริเริ่มกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรคือ ครูและผู้บริหาร ร้อยละ 51.3 ส่วนปัญหาที่พบในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครูอนุบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 66.2 ตอบว่ามีปัญหา และร้อยละ 37.0 ตอบว่าปัญหา คือ บุคลากรสนใจแต่ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหาร ด้านสภาพแวดล้อม

การบริหาร ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
ไม่มี	9	5.8
มี	145	94.2
ตกแต่งอาคารเรียนด้วยวัสดุที่ป้องกัน		
ความเป็นไทย	36	23.4
จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	91	59.1
จัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย	51	31.1
จัดสวนด้วยต้นไม้ไทยๆ	58	37.7
บุคลากรแต่งกายด้วยชุดไทยหรือผ้าไทย	116	75.3
สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย		
ของจริง	107	69.5
หนังสือ	122	79.2
ของจำลอง	75	48.7
เทปบันทึกภาพ	82	53.2
รูปภาพ	146	94.8
เทปเพลง	118	76.6
หุ่นมือ	47	30.5
วิธีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์		
ขอบริจาคจากผู้ปกครอง	36	23.4
ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ/เอกชน	25	16.2
จัดสรรงบประมาณให้สามารถซื้อได้หลากหลาย		
และเพียงพอ	96	62.3
จัดทำ ผลิตภัณฑ์ไว้ใช้เอง	105	68.2
อื่นๆ	10	6.5

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การบริหาร ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
นโยบายในการจัดเก็บรักษาสื่ออุปกรณ์		
นำสื่อ อุปกรณ์มาตรวจซ่อมแซมสม่ำเสมอ	66	42.9
จัดเก็บเป็นหมวดหมู่ เพื่อความสะดวก		
ในการหยิบใช้	97	63.0
ทำความสะอาดและดูแลเมื่อเสร็จในแต่ละวัน	56	36.4
อื่นๆ	15	9.7
ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม		
ไม่พบปัญหา	72	46.8
พบปัญหา	82	53.2
สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนไม่เอื้อ		
ต่อการเรียนรู้	12	7.8
สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนไม่เอื้อ		
ต่อการเรียนรู้	12	7.8
สื่อ อุปกรณ์ ไม่เพียงพอ	48	31.2
สื่อ อุปกรณ์หายาก ราคาแพง	29	18.8
สื่อ อุปกรณ์ไม่ทนทาน เสียหายง่าย	33	21.4
อื่นๆ	6	3.9

จากตารางที่ 8 แสดงว่า โรงเรียนอนุบาล ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.2 มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยร้อยละ 75.3 จัดด้วยวิธีการให้บุคลากรแต่งกายด้วยชุดไทยหรือผ้าไทย ส่วนสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 94.8 ใช้ รูปภาพ และ ร้อยละ 68.2 มีการจัดทำและผลิตสื่อไว้ใช้เอง ส่วนนโยบายการจัดเก็บสื่ออุปกรณ์ คือการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการหยิบใช้ ร้อยละ 63.0

ปัญหาที่พบในด้านการจัดสภาพแวดล้อม คือร้อยละ 53.2 ตอบว่ามีปัญหา และปัญหาที่พบคือ สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนไม่เพียงพอ ร้อยละ 31.2

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการบริหาร ด้านงบประมาณ

การบริหาร ด้านงบประมาณ	จำนวน (N = 154)	ร้อยละ
งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน		
เงินอุดหนุนของรัฐ	18	11.7
เงินที่เก็บจากนักเรียน	117	76.0
เงินจากแหล่งอื่น เช่น บริจาค	20	13.0
อื่นๆ	11	7.1
งบประมาณส่วนใหญ่ จะใช้ใน		
การซื้อสื่อ อุปกรณ์	133	86.4
พัฒนาบุคลากร	58	37.7
จ้างบุคลากรพิเศษ	22	14.3
ปัญหาด้านงบประมาณ		
ไม่พบปัญหา	71	46.1
พบปัญหา	83	53.9
งบประมาณไม่เพียงพอ	83	53.9

จากตารางที่ 9 แสดงว่า งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ของโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 มาจาก เงินที่เก็บจากนักเรียน โดยงบประมาณ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.4 ใช้ในการซื้อสื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ปัญหาที่พบในด้านงบประมาณ ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.9 ตอบว่ามีปัญหา และ ทั้งหมดเป็นปัญหา ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ

**ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ของครูในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร**

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน

การจัดการประสบการณ์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน	(N =458)	
วางแผนและเตรียมการสอนวัฒนธรรมไทยโดย		
จัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล	58	12.7
ทุกคนช่วยกันจัดทำแผนการสอน	183	40.0
ผู้บริหารตรวจแผนก่อนนำไปสอน	124	27.1
ครูทุกคนมีส่วนในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข	167	36.5
อื่นๆ	30	6.5
วิธีการเตรียมตัว เพื่อสอนวัฒนธรรมไทย		
ศึกษาและมีประสบการณ์ตรงกับวัฒนธรรมไทย	316	69.0
เตรียมสื่อการสอนและกิจกรรม	335	73.1
ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ	280	61.1
อื่นๆ	35	7.6
สร้างหน่วยการสอน นอกเหนือจากหน่วยที่มีอยู่ตามแผน		
การจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาล		
ไม่สร้าง	117	25.5
สร้าง	341	74.5
ภาษาและวรรณกรรม	89	19.4
มารยาท	303	66.2
การแต่งกาย	217	47.4
ประเพณี พิธีทางศาสนา	216	47.2
ศิลปกรรม	85	18.6
การแสดงและการละเล่น	221	48.3

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน	(N =458)	
ปัญหาในการวางแผนและเตรียมการสอน		
ไม่พบปัญหา	177	38.6
พบปัญหา	281	61.4
ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การเขียนแผนการสอน	78	17.0
ขาดความรู้เรื่องเนื้อหาสาระวัฒนธรรมไทย	156	34.1
ไม่มีเวลาเตรียมการสอน	120	26.2
ขาดแหล่งการเรียนรู้	87	19.0

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูอนุบาลทุกคนช่วยกันจัดทำแผนการสอน ร้อยละ 40.0 และมีวิธีการเตรียมตัวเพื่อสอนวัฒนธรรมไทยด้วยการเตรียมสื่อการสอนและกิจกรรม ร้อยละ 73.1 และครูอนุบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 74.5 มีการสร้างหน่วยการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยนอกเหนือจากแผนการสอน โดยสร้างเกี่ยวกับมารยาทไทย ร้อยละ 66.2

ปัญหาในด้านการวางแผนและเตรียมการสอน ร้อยละ 61.4 ตอบว่าพบปัญหา โดยเป็นปัญหาเกี่ยวกับขาดความรู้ในเรื่องเนื้อหาสาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ร้อยละ 34.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม

การจัดกิจกรรม ด้านภาษาและวรรณกรรม	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	3,364
การเล่นเกม	1,984
การดูวีดิทัศน์	1,109
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	2,266
การฝึกปฏิบัติ	1,921
การแสดงบทบาทสมมติ	1,721
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	1,901
การใช้ศูนย์การเรียน	767
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1,354
การทำศนศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	537

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านภาษาและวรรณกรรมในรูปแบบของ การเล่านิทาน กลอน เพลง มาก ที่สุดคิดเป็นคะแนนรวม 3,364 รองลงมา คือการสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง คิดเป็นคะแนนรวม 2,266 การเล่นเกม เป็น ลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 1,984 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การทำศน ศึกษา/ร่วมกิจกรรมชุมชน คิดเป็นคะแนนรวม 537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านมารยาท

การจัดกิจกรรม ด้านมารยาท	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	1,820
การเล่นเกม	987
การดูวีดิทัศน์	919
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	3,092
การฝึกปฏิบัติ	2,568
การแสดงบทบาทสมมติ	2,329
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	1,999
การใช้ศูนย์การเรียนรู้	607
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	695
การทำศึศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	368

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านมารยาทไทยในรูปแบบของ การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง มากที่สุด คิดเป็นคะแนนรวม 3,092 รองลงมา คือ การฝึกปฏิบัติ คิดเป็นคะแนนรวม 2,568 การแสดงบทบาทสมมติเป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 2,329 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การทำศึศึกษา/ร่วมกิจกรรมชุมชน คิดเป็นคะแนนรวม 368

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านการแต่งกาย

การจัดกิจกรรม ด้านการแต่งกาย	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	1,261
การเล่นเกม	798
การดูวีดิทัศน์	1,137
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	2,906
การฝึกปฏิบัติ	2,172
การแสดงบทบาทสมมติ	2,291
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	2,022
การใช้ศูนย์การเรียนรู้	578
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1,326
การทัศนศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	316

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านการแต่งกายในรูปแบบของ การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง มากที่สุด คิดเป็นคะแนนรวม 2,906 รองลงมา คือการแสดงบทบาทสมมติ คิดเป็นคะแนนรวม 2,291 การฝึกปฏิบัติ เป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 2,172 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมชุมชน คิดเป็นคะแนนรวม 316

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา

การจัดกิจกรรม ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	2,038
การเล่นเกม	886
การดูวิดีโอ	1,163
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	1,875
การฝึกปฏิบัติ	2,246
การแสดงบทบาทสมมติ	1,661
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	2,728
การใช้ศูนย์การเรียนรู้	616
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	1,384
การทัศนศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	778

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนาในรูปแบบของ การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน มากที่สุด คิดเป็นคะแนนรวม 2,728 รองลงมา คือการฝึกปฏิบัติ คิดเป็นคะแนนรวม 2,246 การเล่านิทาน กลอน เพลง เป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 2,038 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การใช้ศูนย์การเรียนรู้ คิดเป็นคะแนนรวม 616

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านศิลปกรรม

การจัดกิจกรรม ด้านศิลปกรรม	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	1,559
การเล่นเกม	909
การดูวีดิทัศน์	1,077
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	1,725
การฝึกปฏิบัติ	2,696
การแสดงบทบาทสมมุติ	1,114
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	1,370
การใช้ศูนย์การเรียนรู้	1,117
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	299
การทัศนศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	634

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านศิลปกรรมในรูปแบบของ การฝึกปฏิบัติ มากที่สุดคิดเป็นคะแนนรวม 2,696 รองลงมา คือการสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง คิดเป็นคะแนนรวม 1,725 และการเล่านิทาน กลอน เพลงเป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 1,559 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดเป็นคะแนนรวม 299

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 คะแนนของครู จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม ด้านการแสดงและการละเล่น

การจัดกิจกรรม ด้านการแสดง และการละเล่น	คะแนนรวม
การเล่านิทาน กลอน เพลง	2,354
การเล่นเกม	2,645
การดูวีดิทัศน์	1,056
การสาธิต/ครูเป็นแบบอย่าง	1,897
การฝึกปฏิบัติ	2,395
การแสดงบทบาทสมมติ	2,542
การสอนจากเหตุการณ์ปัจจุบัน	1,184
การใช้ศูนย์การเรียนรู้	586
การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	658
การทัศนศึกษา/การร่วมกิจกรรมชุมชน	369

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูอนุบาลจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านการแสดงและการละเล่นในรูปแบบของ การเล่นเกม มากที่สุด คิดเป็นคะแนนรวม 2,645 รองลงมา คือการแสดงบทบาทสมมติ คิดเป็นคะแนนรวม 2,542 การฝึกปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3 คิดเป็นคะแนนรวม 2,395 และรูปแบบกิจกรรมที่ครูอนุบาลใช้น้อยที่สุด คือ การทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมชุมชน คิดเป็นคะแนนรวม 369

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
หลักเกณฑ์ในการจัดกิจกรรม		
เนื้อหาของบทเรียน	216	47.2
วัยของผู้เรียน	375	81.9
สอดคล้องกับจุดประสงค์	276	59.8
นักเรียนได้ปฏิบัติ เรียนรู้และแก้ปัญหาเอง	297	64.8
จัดกิจกรรมที่หลากหลาย คำนึงถึงความแตกต่าง	273	59.6
ระหว่างบุคคล		
อื่นๆ	15	3.3
ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม		
กิจกรรมเคลื่อนไหว เข้าจังหวะ	325	71.0
กิจกรรมวงกลม	345	75.3
กิจกรรมสร้างสรรค์	236	51.5
กิจกรรมเล่นตามมุม	188	41.0
กิจกรรมกลางแจ้ง	266	58.1
กิจกรรมเกมการศึกษา	183	40.0
อื่นๆ	46	10.0
บุคคลที่มีส่วนในการเลือกกิจกรรม		
เด็ก	390	85.2
ครู	440	96.1
ผู้บริหาร	293	64.0
ผู้ปกครอง	235	51.3
อื่นๆ	23	5.0

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
กิจกรรมที่จัดอย่างสม่ำเสมอ		
ภาษาและวรรณกรรม	238	52.0
มารยาท	429	93.7
การแต่งกาย	270	59.0
ประเพณี พิธีทางศาสนา	307	67.0
ศิลปกรรม	75	16.4
การแสดงและการละเล่น	255	55.7
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมด้าน ภาษาและวรรณกรรม		
ไม่มี	73	15.9
มี	385	84.1
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านภาษาและวรรณกรรม		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	85	18.6
ปานกลาง	181	39.5
น้อย	12	2.6
ด้านการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม		
มาก	157	34.3
ปานกลาง	168	36.7
น้อย	9	2.0
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	145	31.7
ปานกลาง	153	33.4
น้อย	8	1.7

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมด้าน มารยาท		
ไม่มี	28	6.1
มี	430	93.9
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านมารยาท		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	182	39.7
ปานกลาง	154	33.6
น้อย	3	0.7
ด้านการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม		
มาก	207	45.2
ปานกลาง	167	36.5
น้อย	2	0.7
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	163	35.6
ปานกลาง	151	33.0
น้อย	6	1.3
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม ด้านการแต่งกาย		
ไม่มี	62	13.5
มี	396	86.5
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการแต่งกาย		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	137	29.9
ปานกลาง	177	38.6
น้อย	8	1.7
ด้านการแต่งกายได้อย่างเหมาะสม		
มาก	141	30.8
ปานกลาง	166	36.2
น้อย	5	1.1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการจัดกิจกรรม	(N = 458)	
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	165	36.0
ปานกลาง	159	34.7
น้อย	8	1.7
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมด้าน ประเพณี พิธีทางศาสนา		
ไม่มี	35	76.0
มี	423	92.4
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านประเพณี พิธีทางศาสนา		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	125	27.3
ปานกลาง	200	43.7
น้อย	11	2.4
ด้านการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม		
มาก	148	32.3
ปานกลาง	193	42.1
น้อย	9	2.0
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	132	28.8
ปานกลาง	162	35.4
น้อย	7	1.5
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมด้าน ศิลปกรรม		
ไม่มี	147	32.1
มี	311	67.9
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านศิลปกรรม		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	63	13.8
ปานกลาง	191	41.7
น้อย	34	7.4

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการจัดกิจกรรม	(N = 458)	
ด้านการปฏิบัติงานศิลปกรรมได้อย่างเหมาะสม		
มาก	53	11.6
ปานกลาง	162	35.4
น้อย	25	5.5
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	73	15.9
ปานกลาง	163	35.6
น้อย	19	4.1
วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมด้าน การแสดงและการละเล่น		
ไม่มี	68	14.8
มี	390	85.2
มีวัตถุประสงค์ และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการแสดงและการละเล่น		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ		
มาก	131	28.6
ปานกลาง	159	34.7
น้อย	8	1.7
ด้านการเล่นได้อย่างเหมาะสม		
มาก	158	34.5
ปานกลาง	167	36.5
น้อย	7	1.5
เกิดความรักความภาคภูมิใจ		
มาก	145	31.7
ปานกลาง	152	33.2
น้อย	9	2.0
ผลการจัดกิจกรรมที่มีต่อการดำเนินชีวิต		
ด้านความรู้ ความเข้าใจ	304	66.4
ด้านทักษะ การปฏิบัติ	373	81.4
ด้านทัศนคติ	207	45.2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
ปัญหาในการจัดกิจกรรม		
ไม่พบปัญหา	157	34.3
พบปัญหา	301	65.7
ผู้บริหารไม่สนับสนุน	15	3.3
นักเรียนไม่สนใจ	58	12.7
เด็กในชั้นมีมากเกินไป	84	18.3
เวลาไม่พอ	163	35.6
การจัดในแต่ละครั้งไม่บรรลุวัตถุประสงค์	257	56.1
กิจกรรมบางอย่างจัดไม่ได้ เพราะเนื้อหาหายาก	139	30.3
ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญ	42	9.2
อื่นๆ	18	3.9

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.9 ยึดด้วยของผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการจัดกิจกรรม โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 75.3 ใช้กิจกรรมวงกลมเป็นช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม บุคคลที่มีส่วนในการเลือกกิจกรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 96.1 คือ ครู กิจกรรมที่จัดอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 93.7 คือ มารยาทไทย

ครูอนุบาล มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านภาษาและวรรณกรรม ร้อยละ 84.1 และบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและด้านความรักความภาคภูมิใจในภาษาไทย ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.5 , 36.7 และ 33.4 ตามลำดับ

ครูอนุบาลเกือบทั้งหมด ร้อยละ 93.9 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านมารยาทและบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติและด้านความรักความภาคภูมิใจในมารยาท ระดับ มาก ร้อยละ 39.7 , 45.2 และ 35.6 ตามลำดับ

ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.5 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านการแต่งกายและบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการแต่งกายได้อย่างเหมาะสม ระดับปานกลาง ร้อยละ 38.6 และ 36.2 ตามลำดับ และครูอนุบาล ร้อยละ 36.0 บรรลุวัตถุประสงค์ด้านความภาคภูมิใจในการแต่งกายไทย ระดับมาก

ครูอนุบาลเกือบทั้งหมด ร้อยละ 92.4 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้าน ประเพณี พิธีทางศาสนา และบรรล่วัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติและด้าน ความรักความภาคภูมิใจในประเพณี พิธีทางศาสนาของไทย ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 43.7 , 42.1 และ 35.4 ตามลำดับ

ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.9 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้าน ศิลปกรรมไทย และบรรล่วัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการปฏิบัติและด้านความรัก ความภาคภูมิใจในศิลปกรรมไทย ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 41.7 , 35.4 และ 35.6 ตามลำดับ

ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.2 มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านการ แสดงและการละเล่น และบรรล่วัตถุประสงค์ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการเล่นได้อย่าง เหมาะสมและด้านความรักความภาคภูมิใจในการแสดงและการละเล่น ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 34.7 , 36.5 และ 33.2 ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก ด้านทักษะ การปฏิบัติ เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.4

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรม ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.5 พบปัญหา โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.1 เป็นปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการจัด
กิจกรรมเสริมประสบการณ์

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์	(N = 458)	
การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์		
ไม่จัด	19	4.1
จัด	439	95.9
นักเรียนเลือกเข้ากิจกรรมตามความสนใจ	115	25.1
โรงเรียนกำหนดแล้วจัดให้นักเรียนเข้าร่วม	324	70.8
กิจกรรมเสริมประสบการณ์		
ดนตรีไทย	170	37.1
ร้องเพลงไทย	233	50.9
รำไทย	297	64.8
มารยาท	385	84.1
งานปั้น	110	24.0
งานจักสาน	53	11.6
ช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์		
ตอนเช้าก่อนเข้าแถว	267	58.3
ตอนกลางวันระหว่างพัก	115	25.1
ตอนเย็นหลังเลิกเรียน	135	29.5
ปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริม		
ไม่พบปัญหา	297	64.8
พบปัญหา	161	35.2
ไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียน	94	20.5
ไม่ได้รับความสนใจจากผู้บริหาร	10	2.2
ไม่ได้รับความสนใจจากผู้ปกครอง	54	11.8

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ครูอนุบาลเกือบทั้งหมด ร้อยละ 95.9 มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมไทยให้กับเด็ก โดยเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดแล้วให้นักเรียนเข้าร่วม ร้อยละ 70.8 ส่วนกิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.1 เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับมารยาทไทย และใช้ช่วงเวลา ตอนเช้าก่อนเข้าแถว เป็นเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ร้อยละ 58.3

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.8 ตอบว่า ไม่พบปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้าน
สภาพแวดล้อมภายใน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมภายใน	จำนวน (N =458)	ร้อยละ
วิธีการจัดบรรยากาศในห้องเรียน		
จัดมุมเสริมความรู้ทางภาษา	316	69.0
ตกแต่งห้องเรียนด้วยต้นไม้ ดอกไม้ไทย	91	19.9
ติดบอร์ดแสดงผลงานทางวัฒนธรรมของเด็ก	238	52.0
จัดบอร์ดเนื้อหาวัฒนธรรมไทย	207	45.2
ใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมความเป็นไทย	163	35.6
ตกแต่งห้องเรียนด้วยของไทย	114	24.9
บุคคลที่จัดหาสื่อ อุปกรณ์		
ครูผู้สอน	256	55.9
ผู้บริหาร	57	12.4
ครูผู้สอนและผู้บริหาร	241	52.6
บุคลากรที่มีหน้าที่จัดสื่อ	102	22.3
แหล่งที่มาของสื่อ		
ครูจัดหาเอง	348	76.0
งบประมาณของโรงเรียน	309	67.5
บริจาคจากผู้ปกครอง	70	15.3
บริจาคจากหน่วยงานรัฐ/เอกชน	21	4.6
นักเรียนร่วมกันสร้างขึ้น	162	35.4
สื่อที่ใช้ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์		
เกิดการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่	227	49.6
เกิดการเรียนรู้บ้าง	185	40.4
เกิดการเรียนรู้เป็นส่วนน้อย	46	10.0

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมภายใน	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้		
ของจริง	342	74.7
หนังสือ	275	60.0
ของจำลอง	203	44.3
เทปบันทึกภาพ	86	18.8
รูปภาพ	380	83.0
เทปเพลง	317	69.2
หุ่นมือ	171	73.3
สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้บ่อยที่สุด		
ของจริง	201	43.9
หนังสือ	25	5.5
ของจำลอง	9	2.0
เทปบันทึกภาพ	4	0.9
รูปภาพ	167	36.5
เทปเพลง	43	9.4
หุ่นมือ	9	2.0
หลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อ อุปกรณ์		
เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	437	95.4
เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	328	71.6
ปรับใช้ได้หลายบทเรียน	239	52.2
ราคาถูก หาซื้อง่าย	252	55.0
เป็นของจริง	203	44.3
ทางโรงเรียนมีอยู่แล้ว	182	39.7
สามารถทำขึ้นเองได้	243	53.1
ทนทาน	156	34.1

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมภายใน	จำนวน (N = 458)	ร้อยละ
ปัญหาด้าน สื่อ อุปกรณ์		
ไม่พบปัญหา	169	36.9
พบปัญหา	289	63.1
มีน้อย ไม่เพียงพอ	197	43.0
หายาก ราคาแพง	151	33.0
ไม่ทนทาน ชำรุด เสียหายง่าย	86	18.8
ใช้ยาก ไม่เหมาะกับเด็ก	70	15.3

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.0 มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนด้วยการจัดมุมเสริมความรู้ทางภาษา บุคคลที่จัดหาสื่อ อุปกรณ์ คือ ครูผู้สอนเอง ร้อยละ 55.9 และแหล่งที่มาของสื่อ มาจากครู จัดหาเอง ร้อยละ 76.0 ส่วนสื่อ อุปกรณ์ในการเรียนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 49.6 สื่อ อุปกรณ์การสอนที่ใช้เป็นรูปภาพ ร้อยละ 83.0 และสื่อ อุปกรณ์การสอนที่ใช้บ่อยที่สุดในช่วงปีการศึกษาที่ผ่านมา คือ ของจริง ร้อยละ 43.9 หลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อ อุปกรณ์ คือ เหมาะสมกับวัยผู้เรียน ร้อยละ 95.4

ปัญหาด้าน สภาพแวดล้อมภายใน ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.1 พบปัญหา โดยเป็นปัญหาเกี่ยวกับ สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนการสอนมีน้อย ไม่เพียงพอ ร้อยละ 43.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของครู จำแนกตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการวัด - และประเมินผล

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน (N =458)	ร้อยละ
วิธีการวัดและประเมินผล		
ตรวจผลงาน/แบบฝึกหัด/การบ้าน	149	32.5
สังเกตการทำงานในห้อง	314	68.6
ซักถาม/สัมภาษณ์	257	56.1
พิจารณาแฟ้มสะสมงาน	139	30.3
สังเกตพฤติกรรมนอกห้องเรียน	311	67.9
การเข้าร่วมกิจกรรม	346	75.5
สอบถามผู้ปกครอง	202	44.1
ช่วงเวลาในการวัดผล		
ปลายภาค	40	8.8
กลางภาคและปลายภาค	83	18.1
ตลอดภาคเรียน	335	73.1
นำผลการวัดและประเมินไปใช้		
ปรับปรุงการสอนครู	297	64.8
รายงานผู้ปกครองทราบ	173	37.8
ปรับปรุงพัฒนาการของนักเรียน	322	70.3
ปรับปรุงการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	252	55.0
ตัดสินผลการเรียน	28	8.3
เป็นข้อมูลจัดกิจกรรมเสริม	241	52.6
ปัญหาในการวัดและประเมินผล		
ไม่พบปัญหา	272	59.4
พบปัญหา	186	40.6
วิธีการวัดไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง	118	25.8
ไม่เข้าใจในวิธีการวัด	64	14.0
แบบวัดไม่สะดวกในการใช้	50	10.9
ไม่มีเวลา	44	9.6
ผู้ปกครองไม่เข้าใจในรูปแบบการวัดและประเมิน	58	12.7

จากตารางที่ 20 แสดงว่า ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.5 ใช้การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเป็นการวัดและประเมินผล โดยมีการวัดและประเมินผลตลอดภาคเรียน ร้อยละ 73.1 และครูจะนำผลการวัดและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการของนักเรียน ร้อยละ 70.3 ปัญหาในด้านการวัดและประเมินผล ครูอนุบาลส่วนใหญ่ ร้อยละ 59.4 ไม่พบปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จากการสอบถามผู้บริหารและครูอนุบาล

4.1 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้บริหาร

ผู้บริหารจำนวน 154 คน ให้ข้อมูลในส่วนของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหในด้านต่างๆ สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล ตามความถี่ได้ดังนี้

ด้านนโยบาย พบว่า นโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนไม่ชัดเจน (38) แนวทางแก้ไขปัญหา คือ จัดประชุมวาง รูปแบบของนโยบายการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้มีความชัดเจนและมีการติดตามผล (9) ส่วนปัญหาด้านผู้ปกครองไม่ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมไทย (24) และครูไม่เข้าใจในนโยบาย (14) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ จัดการดำเนินการอบรม สัมมนาชี้แจงอย่างต่อเนื่อง (8) เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมการประชุมเพื่อทำความเข้าใจ (3) ครู บุคลากร ผู้ปกครองเป็นต้นแบบในการดำเนินการ ร่วมมือกันเป็นแบบอย่างที่ดี (12) และจัดการประชุม ชี้แจงผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยเป็นระยะๆ (3)

ด้านหลักสูตร พบว่า ครูไม่สามารถประยุกต์แผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับชุมชน ท้องถิ่น (64) แนวทางแก้ไขปัญหา คือ จัดการประชุมอบรม ส่งเสริมให้ครูมีความความรู้ เพื่อที่จะสามารถประยุกต์ใช้หลักสูตรได้ (1) มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ (2) จัดหลักสูตรเฉพาะสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย (1) และสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในเนื้อหาวิชาต่างๆ (1) ส่วนปัญหาด้านครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรม (42) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ จัดการอบรมเสริมความรู้วัฒนธรรมไทยด้านต่างๆ ให้ครูตามความถนัดและสนใจ (3) จัดหลักสูตรที่มีความยากง่ายแตกต่างกันไปเพื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก (4)

ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถด้านวัฒนธรรมไทย (64) แนวทางแก้ไขปัญหา คือ ศึกษา สืบหาความต้องการและความสนใจของบุคลากรแต่ละคนและจัดการอบรมตามความสนใจ (5) การจัดการพูดคุย อบรม สัมมนาหรือหาผู้รู้ด้านวัฒนธรรมไทยมาเสริมความรู้ให้กับบุคลากรหรือจัดแหล่งค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมให้ (10) สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา (1) และเลือกบุคลากรที่มีทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทยเป็นที่ยอมรับหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมาสอน (6) ปัญหาอีกประการ คือ บุคลากรในโรงเรียนสนใจเข้าร่วมการอบรมสัมมนาแต่ไม่มีเวลา (57) รูปแบบการจัดอบรมยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ (30) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ประชุม ร่วมมือกันปรับปรุง แก้ไขระหว่างผู้บริหารและบุคลากรเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดในการจัดอบรม เพื่อให้การอบรมมีประสิทธิภาพมากที่สุด (1) และปัญหาประการสุดท้าย คือ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย (28) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ส่งเสริม แนะนำถึงการปฏิบัติ บอกถึงความสำคัญของวัฒนธรรมไทยอย่างต่อเนื่อง (1)

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า สื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ (48) และสื่อ อุปกรณ์เสียหายง่าย ไม่ทนทาน (33) แนวทางแก้ไขปัญหาคือ วางแผนการใช้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ในโรงเรียนให้คุ้มค่าและ ถูกวิธี (3) ปัญหาอีกประการ คือ สื่อ อุปกรณ์หายาก ราคาแพง (29) แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ผลิต สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ให้ใช้เองด้วยวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น (2) จัดทัศนศึกษาออกโรงเรียนเชื่อมโยงสู่วิถี ภายนอก (1) และปัญหาประการสุดท้าย คือ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนไม่เอื้อต่อ การเรียนรู้ (24) แนวทางแก้ไขปัญหาคือ การจัดตกแต่ง สภาพแวดล้อมเพิ่มเติมทั้งในและนอกห้อง เช่น การจัดมุม การติดรูปภาพ นำของเล่นไทยๆ มาเล่น (8) และจัดห้องสำหรับวัฒนธรรมไทยให้เด็ก ได้เข้ามาใช้ (1)

ด้านงบประมาณ พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ (83) ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ เลือกลงใช้ ดัดแปลงของ วัสดุที่มีอยู่แล้ว นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ (5) ใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เท่า ที่จำเป็น สลับหมุนเวียนกันใช้ (1) ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง (1) หน่วยงาน รัฐบาลควรเข้ามา สนับสนุน (2) และควรมีการจัดงบประมาณด้านนี้ไว้โดยเฉพาะ (1)

4.2 แนวทางและการแก้ไขปัญหาของครูอนุบาล

ครูอนุบาล จำนวน 458 คน ให้ข้อมูลในส่วนของปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหานั้นในด้าน ต่างๆ สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล ตามความถี่ได้ดังนี้

ด้านการวางแผนและเตรียมการสอน พบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเนื้อหา สาระวัฒนธรรมไทย (156) แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ครูควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในด้าน วัฒนธรรมไทยให้มากขึ้น ดัดแปลงแก้ไขให้เด็กเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น (7) ดึงชุมชนหรือบุคคลในท้องถิ่นที่ มีความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยเข้ามามีส่วนร่วม (5) ปัญหาอีกประการ คือ ครูไม่มีเวลาเตรียมการ สอน (120) แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ทางโรงเรียนควรจัดบุคลากรให้เพียงพอ เพื่อที่จะได้ลดภาระ งานครู (1) และปัญหาประการสุดท้าย คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเขียนแผนการ สอน (78) แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ จัดประชุมปรึกษากันในเรื่องการเขียนแผน (6) ติดตามผล การสอนเพื่อนำมาปรับปรุง (1) ปรึกษาผู้บริหาร เพื่อนครูเพื่อวางแผนแก้ไขให้เป็นแนวทางเดียวกัน (6)

ด้านการจัดกิจกรรม พบว่า การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (257) กิจกรรมบางอย่างไม่สามารถจัดได้เพราะเนื้อหาหนักเกินไป (139) แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ จัด รูปแบบการเรียนการสอนให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ให้เด็กเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น (12) จัด กิจกรรมให้น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย (14) หาผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมรวมทั้งผู้ปกครองมาสอน (5) ประชุม อบรมทำความเข้าใจ (4) และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน (1) ปัญหาอีก ประการ คือ เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ (163) และเด็กในชั้นมีมากเกินไปทำให้การจัด

กิจกรรมไม่ประสบผลสำเร็จ (84) ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหา เพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละครั้ง (8) จัดให้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเด็ก ครู ผู้ปกครอง (2) เน้นการปฏิบัติจริงและทำอย่างต่อเนื่อง (10)

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ พบว่า ไม่ได้รับความสนใจจากนักเรียน (94) และไม่ได้รับความสนใจจากผู้ปกครอง (54) ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหา คือ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ควรเป็นการได้สัมผัสของจริง ร่วมงานจริง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกครั้ง (13) ครูควรให้เด็กได้ปฏิบัติเป็นประจำเพื่อเกิดความเคยชิน (6) มีการจัดนิทรรศการต่างๆ เพื่อเสริมความรู้และดึงดูดความสนใจ (6) จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย (5) จัดกิจกรรมเสริมให้สอดคล้องกับกิจกรรมในชั้นเรียน (1) และมีการเชิญวิทยากร ผู้ปกครองที่มีความรู้ด้านต่างๆ มาช่วย (5)

ด้านสภาพแวดล้อมภายใน พบว่า สื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยมีน้อย ไม่เพียงพอ (197) สื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยไม่ทนทาน เสียหายง่าย (86) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ วางแผนการใช้สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ในโรงเรียนให้คุ้มค่าและถูกวิธี (2) อธิบาย วิธีการใช้สื่อ อุปกรณ์ก่อนการใช้จริง ปลูกฝังเรื่องคุณค่า การดูแลรักษาของ (2) ปัญหาอีกประการ คือ สื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยหายาก ราคาแพง (151) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ผลิต สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ไว้ใช้เองด้วยวัสดุที่เป็นธรรมชาติ หาง่ายในท้องถิ่น (13) ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ให้เด็กได้มีส่วนร่วมนำสื่อ อุปกรณ์มาจากบ้าน (3) จัดทำสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ให้กองทอน (1) โรงเรียนควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ อุปกรณ์ (2) และปัญหาประการสุดท้าย คือ สื่อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยใช้ยาก ไม่เหมาะสมกับเด็ก (70) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ เลือกรับสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์เดิมของเด็ก (3) เลือกรับสื่อ อุปกรณ์ที่หลากหลาย น่าสนใจ จัดบรรยากาศให้สอดคล้อง (2) และจัดทัศนศึกษาออกสถานที่ (3)

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า วิธีการวัดและประเมินผลไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง (118) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ จัดรูปแบบการวัดและประเมินผลความเป็นไปตามที่สอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ปฏิบัติ (10) และให้นักเรียนนำความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องมารยาท คุณธรรมต่างๆ (4) ปัญหาอีกประการ คือ ครูไม่เข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผล (64) และแบบวัดไม่สะดวกในการใช้ (56) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ครูสร้างแบบวัดและประเมินผลขึ้นมาเองให้เข้าใจง่าย หลากหลายรูปแบบและเป็นรูปธรรม (3) ให้นักเรียนได้ปฏิบัติซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง (9) ปัญหาประการสุดท้าย คือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจในรูปแบบการวัดและประเมินผล (58) แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ อธิบายรูปแบบของการประเมินให้ผู้ปกครองเข้าใจ (7)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จากการสังเกต การ
สำรวจ สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูโรงเรียนกรณีตัวอย่าง 4 โรงเรียน
โรงเรียนที่เป็นกรณีตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนขวัญจิต โรงเรียนขวัญใจ โรงเรียนขวัญหทัย
โรงเรียนขวัญฤดี กรุงเทพมหานคร

1. โรงเรียนขวัญจิต

โรงเรียนขวัญจิต ได้ทำการเปิดการสอน ขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยในปัจจุบันเปิดสอนใน
ระดับ อนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับอนุบาลมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 8 ห้องเรียน
ปัจจุบันมีครูและบุคลากร 52 คนและนักเรียน 450คน

ปรัชญาของโรงเรียน คือ โส โกรทิตี ทิป มัตถโน สร้างที่พึ่งแห่งตน เริงฝึกฝนตนให้เป็น
บัณฑิต ดังนั้นทางโรงเรียนจึงได้จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น กระตุ้นให้เด็ก
คิด และสังเกตการเรียนรู้จากของจริงและกระทำจริงอย่างมีคุณภาพ โดยมีแนวคิดหลักในการจัด
การศึกษา คือ การสร้างเด็กให้เป็นผู้ที่มีจิตใจที่ดีงาม อารมณ์วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม พร้อมทั้งมีความรู้
และทักษะในการดำรงชีวิตที่ดี มีความสุข สามารถเกื้อหนุนสังคมและรับผิดชอบดูแลสิ่งแวดล้อม

ผู้บริหาร เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ โดยมี
ประสบการณ์ด้านการบริหาร น้อยกว่า 6 ปี

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิง 3 คน มีวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี จำนวน 2 คนและระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน มีประสบการณ์ในการ
สอนน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 2 คนและมีประสบการณ์ในการสอน 6-10ปี จำนวน 1 คน

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสังเกต เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาหรือ
เทียบเท่า โดยมีประสบการณ์ในการสอน 6-10ปี ปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีนักเรียนใน
ความดูแล จำนวน 20 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 12 คนและนักเรียนหญิง จำนวน 9 คน อายุ
ประมาณ 4-5 ปี

นโยบายและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ผู้บริหารได้มองเห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมว่าเป็นวิถีชีวิตที่ดีงามซึ่งขึ้นอยู่กับ
แต่ละเชื้อชาติ แต่ละท้องถิ่นซึ่งจะแตกต่างกันออกไปจึงทำให้โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนที่
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยขึ้นและได้กำหนดเป้าหมายในด้านวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กคือ ให้เด็กได้
เรียนรู้ชีวิตจริง ซึ่งโรงเรียนเป็นโรงเรียนแนวพุทธก็จะสอนวิถีชีวิตที่เป็นธรรมชาติ นอกจากนี้
ครูประจำชั้นยังได้วางเป้าหมายในตัวเด็ก คือ วางพื้นฐานจิตใจให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต และยัง
ปลูกฝังเรื่องมารยาทที่ดีงาม ให้รู้และสามารถสืบทอดวัฒนธรรมได้ วิธีการที่ครูใช้ในการส่งเสริม

วัฒนธรรมไทยคือ ให้เด็กได้ปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอ ให้รู้จักคิด วิเคราะห์และมองชีวิตให้เป็น ส่วนเป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้วางไว้สำหรับผู้ปกครอง คือ พยายามให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและยอมรับว่าเรื่องวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญที่เด็กควรจะได้เรียนรู้ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีและส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้สอดคล้องกับทางโรงเรียนซึ่งวิธีการที่ใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยสำหรับผู้ปกครอง คือ จะเป็นการพูดคุย พบปะและให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

หลักสูตรและเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

หลักสูตร เนื้อหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่ทางโรงเรียนปลูกฝังให้แก่เด็ก มักจะเป็นสิ่งที่อยู่ในวิถีชีวิตประจำวันของเด็ก เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวที่เด็กพบอยู่บ่อยๆ เช่น เรื่องมารยาทต่างๆ การสวดมนต์ ไหว้พระ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน อาคารเรียนมีการตกแต่งด้วยวัสดุที่บ่งบอกความเป็นไทย เช่น ทำลายไทยไว้บริเวณหัวเสา นอกจากนี้ยังมีการจัดอุปกรณ์และเครื่องเล่นที่เป็นการเล่นของไทย บริเวณที่เด็กเข้าแถว ทางโรงเรียนได้จัดวางพระพุทธรูป รูปพระมหากษัตริย์ และมีศาลพระภูมิบริเวณหน้าโรงเรียน บุคลากรภายในโรงเรียนและนักเรียนแต่งกายด้วยชุดผ้าไทย นอกจากนี้ยังมีการจัดป้ายนิเทศภายนอกห้องเรียน โดยทางโรงเรียนได้มีป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ด้านมารยาท และวัฒนธรรมไทยด้านประเพณี พิธีทางศาสนา เช่น ป้ายเชิญชวนครูและผู้ปกครองไปปฏิบัติธรรมในวันวิสาขบูชา

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและการจัดบรรยากาศต่างๆ ครูได้จัดภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านมารยาท ภาพวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ และภาพที่เกี่ยวกับวงจรชีวิตของข้าว และชาวนา นอกจากนี้ยังมีการติดบทสวดมนต์เป็นแผ่นผ้าผืนใหญ่ในห้องเรียน มีพระพุทธรูปและธงชาติไทย มีการตกแต่งห้องเรียนด้วยวัสดุที่บ่งบอกความเป็นไทย เช่น การแขวนชะลอม หุ่นไล่กา อุปกรณ์ในการทำนา หมวกที่สานด้วยเชือกป่าน อีกทั้งในห้องเรียนยังตกแต่งด้วยเครื่องดนตรีไทย เช่น แคนและกลอง มีเทปเพลงไทย นิทานพื้นบ้านและเทปบทสวดมนต์ และครูยังใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาไทย เช่น เคียว กระดิ่งและชะลอมใส่ข้าว เป็นต้น

ส่วนบอร์ดที่แสดงผลงานเด็กนั้นได้จัดแสดงผลงานที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านภาษาและวรรณกรรมซึ่งเป็นงานเขียนต่างๆที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมของเด็ก เช่น เครื่องมือในการทำนา ชีวิตของต้นข้าว นอกจากนี้ยังมีผลงานวัฒนธรรมไทยด้านศิลปกรรม คือ งานสาน ร่วมแสดงด้วย ส่วนบอร์ดเนื้อหาที่ครูได้จัดทำขึ้นนั้นเป็นการแสดงเนื้อหาวัฒนธรรมไทยด้านภาษาและวรรณกรรม

เกี่ยวกับพยานุชนะไทย 44 ตัวและมูมนั่งสี่ในห้องเรียน ได้จัดหนังสือเกี่ยวกับ นิทานเรื่องราชาคะ
ฤาษีและวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์และยังมีนิทานที่สอนคุณธรรมอีกด้วย

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยนั้น ทางโรงเรียนมองว่า จะต้องเป็นการจัดที่อยู่ใน
วิถีชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความเคยชินและปฏิบัติจนเป็นพฤติกรรมที่คุ้นเคย โดย
ส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านมารยาทต่างๆในสังคม ซึ่งครูจะปฏิบัติเป็นแบบอย่างและให้เด็กปฏิบัติ
ตาม พบว่าตั้งแต่เช้าที่เด็กมาถึงโรงเรียน ครูจะสวัสดี ผู้ปกครองที่มาส่งเด็กและผู้ปกครองก็จะ
รับไหว้และกล่าวทักทายครู เมื่อเด็กเห็นพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเป็นแบบอย่างเช่นนี้ เด็กจะ
ไหว้ลาผู้ปกครองและไหว้ครูไปด้วย หรือไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาต่างๆไป เช่น เวลารับประทานอาหาร
กลางวัน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของเด็ก ทางครูได้สอดแทรกวัฒนธรรมไทยด้านมารยาทอยู่
ตลอดเวลา ทั้งในเรื่องการไม่คุยกันขณะรับประทานอาหาร การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การ
ให้เด็กเข้าแถวรับประทานอาหารอย่างเป็นระเบียบ รวมถึงการขอบคุณครูที่นำอาหารมาให้และ
ทางโรงเรียนยังส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่เห็นเด่นชัดอีกประการ คือ ความรับผิดชอบ ซึ่งเมื่อเด็ก
รับประทานอาหารเรียบร้อย เด็กๆจะล้างภาชนะแล้วนำไปคว่ำให้เรียบร้อยด้วยตัวเอง อีกทั้งยังได้มี
การส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา โดยทางโรงเรียนจะให้เด็กเดินจงกรม
สงบจิตใจก่อนที่จะขึ้นห้องไปเคารพธงชาติ สวดมนต์บทสวดมนต์และในช่วงเวลาก่อนนอนพัก
กลางวัน ทางโรงเรียนได้มีการให้เด็กสวดมนต์และนั่งสมาธิก่อนนอนด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยและ
ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ที่เตรียมขึ้นเพื่อ
งานนิทรรศการปลายภาคเรียนซึ่งเป็นงานที่ให้ผู้ปกครองเข้ามาดูผลงานของเด็ก ครูได้จำลองศูนย์
ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในวันงาน ไม่ว่าจะเป็นศูนย์อาหารไทย ข้าวต้มทรงเครื่อง และน้ำตะไคร้ ในศูนย์
เหล่านี้นอกจากเด็กๆจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาหารและสมุนไพรไทยแล้ว เด็กยังได้เรียนรู้เรื่องภาษา
ซึ่งครูจะให้เด็กๆ อ่านส่วนประกอบและขั้นตอนวิธีทำตามครูด้วย อีกทั้งยังมีศูนย์เกี่ยวกับงานสาน
ที่รองแก้วจากกก โดยครูได้สาธิตวิธีการทำและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติเองแล้ว เด็กๆยังได้เรียนรู้
เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านศิลปกรรมอีกด้วย ส่วนเทคนิคที่ครูใช้ในการรวมสมาธิหรือรอเด็กส่วน
ใหญ่ คือ การให้เด็กท่องคำคล้องจองต่างๆ ซึ่งนอกจากเด็กจะเกิดความสงบแล้วยังเป็นการ
ส่งเสริมด้านภาษาให้กับเด็กด้วย

การสอนวัฒนธรรมไทยแต่ละครั้งครูจะมีการค้นคว้า ศึกษาหาข้อมูลต่างๆจากห้องสมุด
จากผู้ปกครอง จากประสบการณ์เดิมของตัวเองและยังมีการทัศนศึกษาสถานที่จริงด้วย

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

นอกจากการจัดกิจกรรมที่เป็นหลักในช่วงเวลาเรียนแล้ว ทางโรงเรียนยังได้มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กด้วย คือ จัดสอนรำไทย ในช่วงเย็น ซึ่งเด็กสามารถเลือกเรียนได้หากสนใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยตามโอกาสต่างๆ เช่น การไปปฏิบัติธรรมในวันสำคัญทางศาสนา หรือการจัดทัศนศึกษาร่วมกับครอบครัวตามสถานที่ทางประวัติศาสตร์ของไทย เช่น หมู่บ้านควายไทย จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นต้น

การพัฒนาบุคลากรครูและผู้ปกครอง

บุคลากรในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยนั้นประสบความสำเร็จซึ่งทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรเป็นอย่างมาก โดยทางโรงเรียนได้พัฒนาบุคลากรให้รู้จักกินเป็น อยู่เป็น รู้จักวิเคราะห์ตัวเอง มีการอบรมจิตซึ่งฝ่ายบริหารจะเป็นผู้ดูแลและจัดวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ด้วย

ส่วนผู้ปกครอง ทางโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถเข้ามาร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสอน เช่น การทำขนมไทย อาหารไทยโดยครูกับผู้ปกครองจะติดต่อสื่อสารกันอยู่เสมอ

งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

งบประมาณที่โรงเรียนใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยเป็นงบที่ได้จากส่วนกลางโดยไม่มีการแบ่งส่วนงบประมาณสำหรับวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะและในบางครั้งก็ใช้ของที่มีอยู่แล้วหรือไม่ครูก็จะผลิตสื่อต่างๆเอง

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

จากการที่ได้จัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา ทางโรงเรียนได้ประเมินผล ว่าบรรลุเป้าหมายร้อยละ 80 แต่ก็ต้องค่อยๆเป็นค่อยๆไปจะสังเกตได้จากทั้งตัวเด็ก ครูและผู้ปกครองในการรู้จักใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ดูแลตัวเองและสังคมได้ ส่วนครูมองเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กคือเด็กจะมีสมาธิ จดจ่อกับงานมากขึ้น มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบหน้าที่และมีมารยาทดีขึ้น นอกจากนี้ทางผู้ปกครองก็สังเกตเห็นถึงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปของเด็กว่ามีมารยาทเวลาเดินผ่านผู้ใหญ่ก็จะก้มศีรษะหรือยกมือไหว้ผู้ที่มีอายุมากกว่าโดยไม่ต้องบอก

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คือ กิจกรรมบางอย่างยังไม่เหมาะกับเด็กเพราะยากเกินไป เช่นการทอผ้า ลายไทย ซึ่งทางโรงเรียนก็จะแก้ปัญหาด้วยการจัดกิจกรรมให้ง่ายขึ้น จัดให้เหมาะกับวัยของเด็ก

ปัญหาที่พบอีกประการ คือ ผู้ปกครองบางท่านจะไม่ค่อยมีเวลาให้กับลูกซึ่งไม่มีโอกาสได้ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยเท่าที่ควร ทำให้เด็กปฏิบัติเฉพาะที่โรงเรียน เมื่อกลับบ้านก็จะไม่ปฏิบัติตามแนวทางแก้ปัญหาสำหรับกรณีนี้คือ ติดต่อ พูดคุยกับผู้ปกครองเมื่อพบปัญหาต่างๆที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับตัวเด็ก พร้อมกับนำมาสรุปและประเมินพัฒนาการด้านวัฒนธรรมด้วย

2. โรงเรียนขวัญใจ

โรงเรียนขวัญใจ ได้ทำการเปิดสอน ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ.2540 บนเนื้อที่เกือบ 50ไร่ ในบริเวณชานเมืองกรุงเทพมหานคร โดยได้ทำการเปิดสอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในระดับอนุบาลมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 10 ห้องเรียน ปัจจุบันมีนักเรียนประมาณ 850 คน ครูจำนวน 140 คนและบุคลากรฝ่ายต่างๆประมาณ 110 คน

ปรัชญาของโรงเรียน คือ การจัดการศึกษาตามครรลองแห่งการพัฒนาปัญญาโดยมีสัมมาทิวาเป็นที่ตั้งและใช้สติสัมปชัญญะกำกับ โดยอาศัยหลักกัลยาณมิตรและโยนิโสมนสิกา ลักษณะการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กเล็กเป็นการบูรณาการแบบองค์รวมโดยมีแนวทางพุทธธรรมเป็นแกนหลักเชื่อมโยงกับตัวอย่างจริงที่เป็นทักษะชีวิตของผู้เรียน ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเสริมสร้างวิถีความเป็นมนุษย์ โดยยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ และควรเป็นไปในรูปแบบของการเรียนรู้ที่เกิดตามธรรมชาติของแต่ละบุคคลทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม ร่างกายและปัญญา

ผู้บริหาร เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตร์ โดยมีประสบการณ์ด้านการบริหาร น้อยกว่า 6 ปี

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิง 3 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน โดยมีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 1 คนและมีประสบการณ์ในการสอน 6-10ปี จำนวน 2 คน

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสังเกต เป็นเพศหญิง มีการศึกษาปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ โดยมีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 มีนักเรียนในความดูแล จำนวน 25 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 12 คนและนักเรียนหญิง จำนวน 13 คน อายุประมาณ 5-6 ปี

นโยบายและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ผู้บริหารได้มองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทยว่า วัฒนธรรมไทยเป็นแบบอย่างและ

เป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้รู้ว่า เรามีความเป็นมาอย่างไร ในขณะที่วัฒนธรรมตะวันตกก็จะแสดงสิ่งที่เป็นตะวันตกซึ่งแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อต้องการให้เด็กรู้ถึงสิ่งที่ เป็นของไทย จึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมไทยขึ้น

เป้าหมายที่ทางโรงเรียนวางไว้ให้กับเด็ก คือ ให้เด็กเห็นสิ่งที่ดีงามที่คนในชาติมี รวมทั้ง ภูมิปัญญาต่างๆของไทยที่ได้ช่วยกันคิดมา รู้ที่มาที่ไป และจุดมุ่งหมายของภูมิปัญญาเหล่านั้น ให้เด็กได้ซึมซับสิ่งที่ดีของไทย ด้วยการให้เด็กเริ่มปฏิบัติในสิ่งที่ยากใกล้ตัวเด็กก่อน เช่นการไหว้ การทำอาหารไทย ส่วนเป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้วางไว้สำหรับครู คือ ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กใน ส่วนของผู้ปกครองทางโรงเรียนพยายามให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อที่จะได้ร่วมกันส่งเสริมเด็กโดยทางโรงเรียนจะพูดคุยกับผู้ปกครอง อย่างสม่ำเสมอ

หลักสูตรและเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

หลักเกณฑ์ในการจัดเนื้อหาในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยนั้น จะขึ้นอยู่กับครูและนักเรียน โดยจะไม่กำหนดตายตัว แต่จะขึ้นอยู่กับความสนใจของครูและเด็ก โดยครูต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรมต่างให้กับเด็ก

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนมีการตกแต่งอาคารด้วยวัสดุที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย เช่น ผ้ามางทำด้วยผ้าไทย และปูพื้นด้วยพรมผ้าฝ้ายทอมือ มีศาลาทรงไทย มีการจัดสวนสมุนไพร ธรรมชาติเพื่อการศึกษา การจัดอุปกรณ์ของเล่นที่เป็นการเล่นของไทย เช่น อุปกรณ์ขายของ เป็นเตาถ่าน หม้อดิน นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูป ธงชาติและรูปพระมหากษัตริย์อยู่บริเวณที่เด็ก เคารพธงชาติ บุคลากรและนักเรียนแต่งกายด้วยชุดผ้าไทย นอกจากนี้ยังมีการจัดป้ายนิเทศนอกห้องเรียน โดยทางโรงเรียนได้จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านมารยาท เช่นการรับประทานอาหาร ด้านภาษาและวรรณกรรมและด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา เช่น การหล่อเทียนเข้าพรรษา

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน บรรยากาศภายในห้องเรียนมีการประดับภาพที่เกี่ยวกับงานศิลปกรรม สถาปัตยกรรมและภาพประเพณีและวันสำคัญทางศาสนา ในห้องเรียนมีพระพุทธรูปตั้งบูชาไว้หน้าห้อง มีการตกแต่งห้องเรียนด้วยวัสดุที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย เช่น กระบอกไม้ไผ่ ชั้นวางของที่เป็นหวาย และยังมีการตกแต่งห้องเรียนด้วยเครื่องดนตรีไทย คือ กลอง

ฉิ่ง มีเทพเพลงรำวงและครูยังใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาไทยด้วย เช่น ครกและไม้ตีพริก

บอร์ดที่แสดงผลงานของเด็กนั้นได้มีการจัดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยภาษาและวรรณกรรม ซึ่งเป็นงานเขียนของเด็กและยังมีบอร์ดแสดงเนื้อหาวัฒนธรรมไทยในด้านประเพณีและพิธีทางศาสนาเกี่ยวกับเรื่องวันเข้าพรรษา

มุมหนังสือในห้องเรียน ได้มีการจัดหนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านต่างๆไว้ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นนิทาน เช่นเรื่อง ตัวเลขไทยไก่เขี่ย สระสนุก นิทานชาดก คำคล้องจอง หนังสือเกี่ยวกับมารยาท การแต่งกาย ประเพณีไทย วันสำคัญทางศาสนา งานศิลปกรรมหรือเกี่ยวกับการละเล่นของเด็กไทย

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยนั้น องค์ประกอบที่สำคัญ คือ ครู ซึ่งจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กปฏิบัติตามได้ ดังจะเห็นได้ว่า ตั้งแต่เข้าที่เด็กมาถึงโรงเรียนครูจะสวัสดิ์ผู้ปกครองที่มาส่งเด็กและผู้ปกครองก็จะรับไหว้และกล่าวทักทายครู เมื่อเด็กเห็นพฤติกรรมที่ครูและผู้ปกครองเป็นแบบอย่างเช่นนี้ เด็กก็จะปฏิบัติตามด้วย อีกทั้งการพูดจาของครูจะพูดจาด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล สุภาพ

นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา มีการสวดมนต์ไหว้พระตอนเช้า โดยครูจะจุดธูป เทียนบูชาพระรัตนตรัยและนำสวดมนต์ กิจกรรมในตอนเช้าจะเป็นกิจกรรมที่เน้นเรื่องการมีสติ เช่นถามเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดจากการขาดสติและโทษที่จะเกิดขึ้น ในช่วงก่อนนอน เด็กจะมีการสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน การนั่งกราบพระด้วยท่าเบญจางคประดิษฐ์ เป็นต้น

การส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่เห็นเด่นชัดอีกประการหนึ่ง คือ เรื่องมารยาทต่างๆซึ่งครูประจำชั้นจะเน้นมาก ไม่ว่าจะเป็น มารยาทในเรื่องการพูด ให้ยกมือก่อนจะตอบคำถาม และครูจะคอยเตือนไม่ให้คุยกันเวลาเพื่อนๆพูดหรือครูสอน มารยาทในการเดิน ครูจะพยายามบอกให้เด็กๆเดิน ไม่ให้วิ่ง หรือแม้แต่ในการรับประทานอาหาร การเข้าแถวรอรับอาหารจากครู เด็กจะกล่าวขอบพระคุณก่อนที่จะรับประทานอาหารและครูจะคอยเตือนไม่ให้คุยกันขณะรับประทานอาหาร

ช่วงที่ทำกิจกรรมในห้องเรียน ครูสอนวัฒนธรรมไทยทางด้านภาษาให้กับเด็ก โดยครูให้เด็กๆเรียนรู้ชื่อส่วนประกอบที่จะนำมาทำไก่ผัดผักกรมมิตร เมื่อเด็กๆตอบ ครูจะเขียนชื่อผักเหล่านั้นบนกระดาน และยังถามถึงลักษณะนามของผักแต่ละชนิด เช่นถั้วผักยาว เรียกเป็น ผักกะหล่ำปลี เรียกเป็นหัว เป็นต้น นอกจากนี้เด็กๆจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมเรื่องภาษาจากจากชื่อและลักษณะนามของผักแต่ละชนิดแล้ว ในตอนท้ายของกิจกรรม ครูยังได้นำชื่อผักต่างๆ มาเล่นเกมให้เด็กหา สระด้วย เช่น สระเอ พบในชื่อ มะเขือเทศ เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย ส่วนใหญ่ครูจะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ ตำรา สอบถามจากผู้รู้ ผู้ปกครอง จากประสบการณ์เดิมของตนเองและจากวิถีชีวิตรอบๆโรงเรียน

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนจัดเป็นส่วนใหญ่มักจะเป็นกิจกรรมตามเทศกาล หรือวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชาจะมีการเชิญชวนให้ผู้ปกครองและนักเรียนมาร่วมกัน ตักบาตร หรือในวันเข้าพรรษา ทางโรงเรียนได้จัดให้นักเรียนร่วมกันหล่อเทียนเข้าพรรษาและร่วมกันนำไปถวายที่วัด

การพัฒนาบุคลากรครูและผู้ปกครอง

โรงเรียนมองเห็นว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นส่วนที่สำคัญมากในการที่จะทำให้การจัดกิจกรรมวัฒนธรรมไทยประสบผลสำเร็จ โดยครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีที่เด็กจะซึมซับได้ด้วย บุคลากรจะต้องเป็นหนึ่งเดียวกับโรงเรียน โดยโรงเรียนจะให้เวลากับบุคลากรในการปรับตัวจากสิ่งที่เคยปฏิบัติ ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีการจัดให้นั่งสมาธิ ตรวจสอบตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนผู้ปกครอง โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการร่วมปฏิบัติธรรม การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น

งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ส่วนด้านงบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยนั้นส่วนใหญ่จะมาจากค่าเล่าเรียนของเด็ก และแบ่งไว้ในการจัดการเรียนการสอนต่างๆไป ไม่ได้แบ่งเป็นงบสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะ

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมานับว่าประสบผลสำเร็จระดับหนึ่ง เห็นได้จากเด็กนำสิ่งที่สอนมาปฏิบัติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวเด็ก คือ เด็กรู้หน้าที่ที่จะต้องทำ และเมื่อทำแล้วได้รับคำชม เด็กก็จะมีกำลังใจในการทำต่อไป การสอนวัฒนธรรมด้านมารยาท การเข้าสังคม การรับประทานอาหาร เด็กสามารถคิดวิเคราะห์ถึงสิ่งที่มีคุณค่าต่อตัวเองและสามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันของได้

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คือ ครูจะคาดหวังกับเด็กมากเกินไปซึ่งบางสิ่งก็ยังไม่เหมาะสมกับวัยซึ่งครูจะต้องหาวิธีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับเด็ก

ปัญหาอีกประการ คือ การปฏิบัติตนของเด็กในบางเรื่องจะปฏิบัติเฉพาะเวลาที่อยู่ในโรงเรียนเท่านั้นเมื่ออยู่บ้านก็จะไม่ปฏิบัติซึ่งครูจะอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจและพยายามให้ผู้ปกครองสร้างกฎที่บ้านเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องระหว่างบ้านและโรงเรียน

3. โรงเรียนขวัญหทัย

โรงเรียนขวัญหทัย เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ พ.ศ. 2493 ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระดับอนุบาลมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 6 ห้องเรียน ปัจจุบันมีครูและบุคลากร 85 คนและนักเรียน 1370 คน

ปรัชญาของโรงเรียน คือ อบอุน ปลอดภัย พละนามัยสมบุรณ์ เพิ่มพูนปัญญา ลักษณะการจัดการเรียนการสอนเป็นการบูรณาการแบบองค์รวม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้เด็กได้มีส่วนร่วมและมีประสบการณ์ตรงทั้งทางกาย จิตและสติปัญญา อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้โดยมีครู ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่และชุมชนที่เกี่ยวข้องเป็นกัลยาณมิตร ส่งเสริมและมั่นใจในศักยภาพของเด็กทุกคนรวมทั้งเด็กพิเศษด้วย

ผู้บริหาร เป็นเพศหญิง มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย โดยมีประสบการณ์ด้านการบริหาร 11-15 ปี

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิง 3 คน มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คนและการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน โดยมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี จำนวน 2 คนและมีประสบการณ์ในการสอน 6-10ปี จำนวน 1 คน

ครูประจำชั้นอนุบาล เป็นเพศหญิง มีวุฒิกศษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอน 16 ปี ปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นนักเรียนคละอายุ ระหว่าง 3-5 ปี มีนักเรียนในความดูแล จำนวน 46 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 20 คนและนักเรียนหญิง จำนวน 26 คน

นโยบายและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทยว่า วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมโลกในปัจจุบันค่อนข้างห่างกัน โรงเรียนต้องการให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมโลกแต่ในขณะเดียวกันก็ให้รักษาวัฒนธรรมไทยโดยการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อในการส่งเสริมได้ โดยทางโรงเรียนต้องการให้เด็กสืบสานความเป็นไทย และมองเห็นความงามของความเป็นไทย

เป้าหมายที่ทางโรงเรียนวางไว้สำหรับเด็ก คือ ให้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถทำเป็นคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น ต้องการให้เด็กรู้จักวัฒนธรรมไทยทั้งทางด้านมารยาท การพูดจา การไหว้ และการแต่งกาย โดยให้เด็กได้ทำกิจกรรมในชั้นเรียน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การอธิบายให้ฟัง หรือบางครั้งครูจะสาธิตให้ดูและให้เด็กปฏิบัติตาม สำหรับครูนั้นทางโรงเรียนได้ให้ครูวางแผนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเป็นไทย ส่วนผู้ปกครอง ทางโรงเรียนมีเป้าหมายให้ผู้ปกครองร่วมมือกับทางโรงเรียนโดยทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีช่วยกันส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่ดีงามให้กับเด็ก ซึ่งวิธีการที่ใช้ คือ การพูดคุยกันในแต่ละเดือนหรือบางครั้งก็จะสื่อสารกันทางจดหมาย

หลักสูตรและเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

หลักเกณฑ์ในการจัดเนื้อหาที่ทางโรงเรียนใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เรื่องมารยาทต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน อาคารเรียนตกแต่งด้วยวัสดุที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย มีเรือนไทย ศาลาทรงไทย มีการจัดสวนธรรมชาติศึกษา ต้นไม้ในวรรณคดี บริเวณด้านหน้าโรงเรียนมีศาลพระภูมิ ถัดมามีพระพุทธรูปขนาดใหญ่อยู่ใต้ต้นไม้ บริเวณที่ได้แก่นักเรียนเข้าแถวจะมีรูปพระมหากษัตริย์ และธงชาติ บุคลากรภายในโรงเรียนและนักเรียนแต่งกายด้วยชุดผ้าไทย นอกจากนี้ยังมีการจัดป้ายนิเทศภายนอกห้องเรียน มีการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านภาษาและวรรณกรรม เป็นตัวละครในวรรณคดี การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านประเพณี พิธีทางศาสนาเกี่ยวกับวันวิสาขบูชา ป้ายนิเทศเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านศิลปกรรม เช่น ภาพเรือนไทยและการละเล่นของไทย

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน การจัดบรรยากาศภายในห้องมีภาพเกี่ยวกับภาษา คือ พยัญชนะไทย ก-ฮ และภาพมารยาทไทย ภายในห้องเรียนมีพระพุทธรูปและเครื่องดนตรีไทย เช่น ฉิ่ง กลอง มีเทปเพลงไทย นอกจากนี้ในห้องเรียนยังตกแต่งด้วยวัสดุที่บ่งบอกความเป็นไทยและภูมิปัญญาไทยด้วย เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา มุมหนังสือในห้องเรียนมีการจัดนิทาน เช่น นิทานชาดก หนังสือคำกลอน คำคล้องจอง นิทานส่งเสริมคุณธรรมเอาใจด้วย

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ลักษณะการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนนี้จะแตกต่างจากโรงเรียนอื่น โดยทางโรงเรียนจะให้เด็กแต่งชุดไทยมาเรียนในวันอังคาร และในวันนั้นก็จะมีกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง

กับวัฒนธรรมไทย ไม่ว่าจะเป็นอาหารไทย การฝึกมารยาทไทย การละเล่นไทยหรือแม้แต่ศิลปกรรมไทยซึ่งในแต่ละห้องจะจัดหมุนเวียนกันไป

โรงเรียนนำสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กมาให้เด็กได้เรียนรู้ เช่น ครูจะสอนเรื่องที่อยู่อาศัย ครูก็จะพาเด็กๆ ไปดูเรือนไทยในโรงเรียน ดูวัสดุที่ใช้ก่อสร้าง ลักษณะและโครงสร้างต่างๆ ประโยชน์ของเรือนไทย ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการสอดแทรกวัฒนธรรมไทยด้านมารยาทเข้าไปด้วย เช่น มารยาทในการเดิน ให้เดินให้เป็นระเบียบ ไม่วิ่งและเมื่อขึ้นไปบนเรือนไทยแล้วให้เด็กเดินเบาๆ เพราะเรือนไทยทำจากไม้ ถ้าเดินแรงจะมีเสียงดังรบกวนผู้อื่น

อีกทั้งในการเล่นกลางแจ้ง ครูยังได้นำการละเล่นของไทย คือ มอญซ่อนผ้าเข้ามาให้เด็กได้เล่นซึ่งเนื้อร้องและวิธีการเล่น เด็กๆ เคยเล่นมาก่อนแล้ว ดังนั้นจึงสามารถเล่นได้เลย ในขณะที่เล่นครูจะคอยเตือนให้ระวังเพื่อนๆ และน้องๆ และให้พี่โตคอยดูแลน้องเล็กด้วย

นอกจากเรื่องศิลปกรรมไทย การละเล่นของไทยแล้ว เรื่องที่ทางโรงเรียนส่งเสริมอยู่เป็นประจำ คือ ประเพณีและพิธีทางศาสนา การไหว้พระสวดมนต์ ในตอนเช้าและก่อนนอน การแผ่เมตตาและวัฒนธรรมไทยด้านมารยาท เวลารับของจากผู้ใหญ่ต้องไหว้ นอกจากนี้ยังสอนด้วยว่า เวลาไหว้พระ ไหว้ครู ไหว้ผู้ปกครองมือจะอยู่ระดับใด โดยครูจะทำให้ดูเป็นแบบอย่างและให้เด็กฝึกปฏิบัติตาม รวมทั้งเรื่องมารยาทในการรับประทานอาหาร

การจัดประสบการณ์วัฒนธรรมไทยในแต่ละครั้ง ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการสอนศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง โดยส่วนใหญ่ จะค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา ห้องสมุดโรงเรียนหรือจากการสอบถามผู้รู้ วิทยากร หรือจากผู้ปกครอง

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นในระดับอนุบาลนั้น คือ รำไทยซึ่งเป็นการจัดในช่วงเย็นของวันพุธ โดยเด็กสามารถเลือกเรียนได้หากสนใจ นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์วัฒนธรรมไทยตามประเพณีไทยหรือวันสำคัญต่างๆ ทางศาสนา เช่น การหล่อเทียนเข้าพรรษา เชิญชวนผู้ปกครองและนักเรียนร่วมถวายเทียนเข้าพรรษา เป็นต้น

การพัฒนาบุคลากรครูและผู้ปกครอง

ทางโรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรในการสอนวัฒนธรรมไทย โดยการจัดอบรมจิตใจ เชิญพระสงฆ์ ผู้ปกครองและวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมไทยด้านต่างๆ มาให้ความรู้กับครู นอกจากนี้ยังมีการศึกษาจากหนังสือหรือจากสถานที่จริงด้วย

สำหรับผู้ปกครองทางโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการร่วมกันจัดนิทรรศการ มาช่วยเล่านิทาน เชิดหุ่น ให้ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าสังเกตการจัดการเรียนการสอนและให้ผู้ปกครองประเมินการจัดการเรียนการสอนนั้นๆ

งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

งบประมาณที่ใช้ส่วนใหญ่จะไม่ได้แบ่งไว้สำหรับด้านวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะแต่จะทำเป็นโครงการขึ้นมาแล้วนำเงินส่วนกลางที่ได้จากค่าเล่าเรียนมาใช้

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การจัดการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่ผ่านมาทางโรงเรียนมองว่าบรรลุเป้าหมายพอสมควรร้อยละ 80-90 ทั้งด้านตัวเด็ก ครูและผู้ปกครองซึ่งจะสังเกตว่าเด็ก ครูและผู้ปกครองมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่น เด็กจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติเป็นอย่างดี ในการแต่งชุดไทยมาโรงเรียน ศึกษามารยาทที่เปลี่ยนแปลงไป การพูดจาที่ไพเราะขึ้น เด็กมีมารยาท มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน นอกจากนี้เวลาอยู่ที่บ้าน เด็กจะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน มีมารยาทมากขึ้น เวลาเดินผ่านผู้ใหญ่ก็จะก้มตัวหรือผู้ใหญ่มาบ้านก็จะยกมือไหว้โดยไม่ต้องบอก ซึ่งสิ่งเหล่านี้สังเกตเห็นได้จากการที่เด็กปฏิบัติและจากที่ผู้ปกครองมาเล่าให้ฟัง ส่วนครูประจำชั้นจะใจเย็น สุขุมขึ้น พูดจาไพเราะและมีความเข้าใจเด็กมากขึ้น ในส่วนของผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบมากขึ้น

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนวัฒนธรรมไทยส่วนใหญ่ คือ ผู้ปกครองจะไม่มีเวลาและให้ความสนใจในเรื่องวัฒนธรรมไทยน้อย ซึ่งทางโรงเรียนจะแก้ปัญหาด้วยการพูดคุย เล่าถึงพฤติกรรมที่เกิดกับเด็ก จัดกิจกรรมให้ดูซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองยอมรับมากขึ้น

ปัญหาที่พบอีกประการ คือ การที่เด็กไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย เหมินเฉยต่อการปฏิบัติ ซึ่งทางครูจะแก้ปัญหาด้วยการ พูดเตือน เชื่อมโยงวัฒนธรรมไทยให้เข้ามาอยู่ในวิถีชีวิต ค่อยๆปรับ จัดสภาพแวดล้อมต่างๆให้เอื้อต่อการเรียนรู้วัฒนธรรมไทย ทำให้เด็กเริ่มตระหนักถึงความสำคัญมากขึ้นและปัญหาต่างๆก็จะลดลง

4. โรงเรียนขวัญฤดี

โรงเรียนขวัญฤดี เปิดทำการสอน ตั้งแต่ พ.ศ. 2523 ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึงอนุบาลปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 8 ห้องเรียน ปัจจุบันมีครู 35 คนและนักเรียน 240 คน

ปรัชญาและนโยบายในการจัดการศึกษา “ รู้จักตนเอง เรียนรู้โลกรอบตัว มีจริยธรรมนำความสามารถสู่ความสุข” ส่วนภาพรวมในการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

การศึกษาส่วนที่ 1 พฤติกรรม จิตใจ ปัญญา การศึกษาส่วนที่ 2 เนื้อหาองค์รวมของชีวิต มนุษย์ สังคม ธรรมชาติ เทคโนโลยี และในส่วนที่ 3 จะเป็นทักษะความสามารถอื่นๆในวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย ซึ่งประกอบด้วย คหกรรม วรรณกรรม หัตถกรรม กสิกรรม ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม นาฏกรรม คีตกกรรมและดนตรี

ผู้บริหาร เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา โดยมีประสบการณ์ด้านการบริหาร 23 ปี

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เป็นเพศหญิง 3 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 2 คนและการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน โดยมีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี จำนวน 2 คนและมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน

ครูประจำชั้นอนุบาลที่ให้ข้อมูลในการสังเกต เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์ โดยมีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี ปัจจุบันเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีนักเรียนในความดูแล จำนวน 17 คน เป็นนักเรียนชาย จำนวน 8 คนและนักเรียนหญิง จำนวน 9 คน อายุประมาณ 5-6 ปี

นโยบายและเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ผู้บริหารมองความสำคัญของวัฒนธรรมไทยว่า วัฒนธรรมไทยนั้นเดิมมีรากฐานมาจากพระพุทธศาสนา ความเป็นไทยนั้นเป็นวัฒนธรรมทางตะวันออกเมื่อเทียบกับวัฒนธรรมตะวันตก จะมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความคิด การดำรงชีวิตความเป็นอยู่ซึ่งวัฒนธรรมของเราจะมีผลต่อจิตใจมากกว่าวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้ทางโรงเรียนเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยขึ้นเพื่อให้เด็กสามารถดำเนินชีวิต ใช้ชีวิตอยู่กับวัฒนธรรมไทยได้ไม่หลุดลอยไปอยู่กับวัฒนธรรมต่างประเทศ

เป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้วางไว้ให้กับเด็ก คือ ให้เด็กรู้จักดำเนินชีวิตภายใต้วัฒนธรรมที่ดีงาม เป็นผู้ดำรงความเป็นไทยต่อไป นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เด็กได้รู้ ได้เห็น ประเพณีและวัฒนธรรมไทย การกินอยู่หลับนอน เรื่องที่ใกล้ตัวเด็กในชีวิตประจำวัน และเกี่ยวกับปัจจัยสี่ โดยใช้วิธีการชี้แจงเปรียบเทียบ พูดคุย ยกตัวอย่างให้เด็กเห็น และให้เด็กปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการไปทัศนศึกษาด้วย

เป้าหมายที่โรงเรียนวางไว้สำหรับครูผู้สอน คือ ครูจะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างก่อน ทำให้วัฒนธรรมไทยเป็นเนื้อเดียวกับครูและเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิต

ส่วนผู้ปกครองทางโรงเรียนได้วางเป้าหมายให้รู้จักระลึก ย้อนกลับไปสู่วิถีชีวิตเดิมๆเพราะในปัจจุบันจะยึดติดกับวัตถุมากเกินไป การมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และประสบการณ์วัฒนธรรม

ไทยกับเด็กและขอความร่วมมือในการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมเดียวกับทางโรงเรียน ซึ่งวิธีการส่วนใหญ่จะเป็นการพูดคุย แจ้งทางจดหมาย การประชุมหรือบางครั้งก็ให้เด็กเป็นผู้สื่อสารกับผู้ปกครองเอง

หลักสูตร เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

หลักเกณฑ์ เนื้อหาที่ทางโรงเรียนใช้ในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันและปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและเครื่องนุ่งห่ม นอกจากนี้ในเรื่องระเบียบวินัยในตนเอง ต่อสิ่งรอบตัว การช่วยเหลือตนเอง การทำงานชีวิตต่างๆด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน มีการตกแต่งอาคารเรียนด้วยผ้าฝ้าย มีบ้านทรงไทยที่ปลูกด้วยไม้ บริเวณหน้าโรงเรียนมีศาลพระภูมิและภายในบริเวณลานหญ้าจะมีพระพุทธรูป ธงชาติและรูปพระมหากษัตริย์ บุคลากรในโรงเรียนและนักเรียนแต่งกายด้วยผ้าไทย นอกจากนี้ยังมีการจัดป้ายนิเทศภายนอกห้องเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านภาษาและวรรณกรรม ด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา ด้วยการทำป้ายเชิญชวนไปปฏิบัติธรรมและวัฒนธรรมด้านศิลปกรรมเกี่ยวกับเครื่องปั้นดินเผา งานสาน

สภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน มีการจัดบรรยากาศด้วยการตกแต่งภาพเกี่ยวกับวรรณกรรมไทยเรื่องรามเกียรติ์ มีพระพุทธรูป ธงชาติและรูปพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ยังตกแต่งห้องเรียนด้วยวัสดุที่บ่งบอกความเป็นไทย เช่น สวิงจับปลา ปลาตะเพียนสาน

บอร์ดที่แสดงผลงานของเด็กนั้น เป็นการแสดงผลงานวัฒนธรรมไทยด้าน ประเพณี พิธีทางศาสนาเกี่ยวกับการไปปฏิบัติธรรมกับครูและผู้ปกครอง ด้านศิลปกรรม เป็นพวงมาลัยที่เด็กร้อยไว้ให้ผู้ปกครอง และการละเล่นของไทย นอกจากนี้ยังมีบอร์ดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยด้านภาษาและวรรณกรรมซึ่งเป็นงานเขียนของเด็ก และยังมีเทปธรรมะ เพลงลูกทุ่ง ให้เด็กฟัง และครูยังใช้สื่ออุปกรณ์ที่เป็นภูมิปัญญาไทยคือการใช้ผ้าดิบวาดภาพแทนกระดาษ และการทำแบบพิมพ์จากดินเหนียวแทนปูนปลาสเตอร์ในการสอนและในมุมหนังสือในห้องเรียน ได้จัดหนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมและหนังสือเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนาไว้

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ทางโรงเรียนมองเห็นว่าการจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไทย โดยทั่วไปนั้น เด็กจะต้องได้ใช้ชีวิตประจำวันมากกว่าตามโอกาส เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยอย่าง

สม่ำเสมอ โดยจะเห็นได้จาก กิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ตั้งแต่การรับเด็กจากผู้ปกครองในตอนเช้า การกล่าวทักทายสวัสดิ์ ระหว่างครูและผู้ปกครองเป็นวัฒนธรรมด้านมารยาทที่เด็กเห็นอยู่เป็นประจำ เด็กก็จะนำมาปฏิบัติใช้ อีกทั้งทางโรงเรียนยังได้สอดแทรกวัฒนธรรมไทยเข้าไปอยู่ตลอดเวลาในช่วงเช้าแถวตอนเช้า การร้องเพลงชาติ การสวดมนต์ไหว้พระและการนั่งสมาธิแผ่เมตตา หรือจะเป็นในช่วงรับประทานอาหารกลางวัน มารยาทในการรับประทานอาหาร การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การไม่พูดคุยกันขณะรับประทานอาหาร ไม่คุยกันเสียงดังและไม่ตะโกน นอกจากนี้ทาง โรงเรียนยังได้เน้นกิจกรรมวัฒนธรรมไทยด้านประเพณีและพิธีทางศาสนา การสวดมนต์ ไหว้พระ นั่งสมาธิและแผ่เมตตาตาระลึกคุณบิดา มารดาเป็นอย่างมาก โดยเด็กๆจะสวดมนต์ นั่งสมาธิ แผ่เมตตา เดินจงกรมในช่วงเช้าตอนเช้าแถวและเดินจงกรม นั่งสมาธิ สวดมนต์ก่อนนอนพักกลางวันด้วย

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมตามศูนย์แม่ทางโรงเรียนจะไม่ได้สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย โดยตรงแต่ทางโรงเรียนจะสอดแทรกวัฒนธรรมไทยไว้ในเรื่องต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของกิจกรรมการร้อยมาลัยให้ผู้ปกครองด้วยดอกกรักและดอกบานไม่รู้โรยหรือการปั้นดินเหนียวเป็นแม่พิมพ์ต่างๆ การวาดภาพครอบครัวเพื่อให้ผู้ปกครอง

การจัดประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็ก ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้จาก ตำรา หนังสือ วิทยากร ผู้รู้และจากประสบการณ์เดิมของตัวเองด้วย

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นนั้น มีทั้งการจัดกิจกรรมในช่วงเย็นซึ่งจะเป็นในด้านการสวดมนต์ นั่งสมาธิที่บ้านธรรมะทุกวันพฤหัสบดี เปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย นอกจากนี้ยังมีการไปปฏิบัติธรรม เวียนเทียนตามวันสำคัญต่างๆทางศาสนา หรือการจัดทัศนศึกษาร่วมกับครอบครัว การเรียนรู้วิถีชีวิตชนบท เป็นต้น

การพัฒนาบุคลากรครูและผู้ปกครอง

บุคลากรในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็ก โดยทางโรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดประชุมครูเพื่อหาแนวทางที่จะปฏิบัติร่วมกัน

ทั้งนี้ทางโรงเรียนยังเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย มาอบรมให้ความรู้แก่ครู นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้เชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมไทยซึ่งเป็นนโยบายของโรงเรียนอยู่แล้วที่เปิดให้ผู้ปกครองและครูติดต่อ สื่อสารกันตลอดเวลา

งบประมาณในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ส่วนงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ทางโรงเรียนไม่ได้จัดไว้เป็นพิเศษ โดยทางโรงเรียนจะให้ทุกคนร่วมมือกัน ใช้ของที่มืออยู่แล้ว ใครมีสิ่งใดก็นำมาช่วยกัน

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

จากการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยที่ผ่านมาทางโรงเรียนมองว่า บรรลุเป้าหมายพอสมควร โดยสังเกตผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก คือ เด็กสามารถดำรงชีวิตกินอยู่เป็น เริ่มเข้าสู่ธรรมชาติ เด็กเล็กจะสามารถดูแลตัวเองได้และมีระเบียบวินัย ส่วนเด็กโตจะจะมีมารยาทมากขึ้นทำให้เราเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ เด็กจะมีสมาธิในการทำสิ่งต่างๆมากขึ้น ภูหน้าที่ว่าจะต้องทำอะไรทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุข แต่ก็จะมีบางครั้งที่ยังไม่เห็นการเปลี่ยนแปลงเท่าที่ควร คือ เด็กจะทำบ้าง ไม่ทำบ้าง ยังไม่ทำเป็นนิสัยซึ่งก็ต้องใช้เวลาในการปลูกฝัง

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คือ ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันของผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนในแนวทางที่โรงเรียนปฏิบัติ ซึ่งทางโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือ ค่อยๆปรับ ซึ่งก็ต้องใช้เวลาปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ในที่สุดเขาก็จะเห็นคุณค่าในสิ่งที่เกิดขึ้น

ส่วนปัญหาที่พบอีกประการ คือ ผู้ปกครองที่ไม่ค่อยสนใจกับเรื่องวัฒนธรรม คิดว่าเป็นเรื่องเล็กและคิดว่าเด็กยังเล็กเกินไปจึงปฏิบัติไม่สอดคล้องกับทางโรงเรียนซึ่งครูจะต้องพูดคุยอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตัวเด็กเองและต้องให้ ผู้ปกครองได้ปฏิบัติร่วมกับทางโรงเรียน เห็นบรรยากาศวัฒนธรรมไทยที่งดงาม ชุมชนภูมิปัญญาต่างๆ นอกจากนี้ยังมีเรื่องสื่อต่างๆที่มีความรุนแรง เช่น รายการโทรทัศน์ ซึ่งครูจะนำสิ่งที่เด็กเห็นมาวิเคราะห์ พูดคุยให้เด็กเห็นถึงสิ่งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และเรื่องการเตรียมการสอนที่ทำไม่ทันโดยเรื่องนี้ครูจะแก้ไขด้วยการนำเรื่องเข้าที่ประชุมเพื่อปรับปรุงการสอนกับเพื่อนร่วมงาน